

ІНТРОДУКОВАНА ДЕНДРОФЛОРА В ОЗЕЛЕНЕННІ СЕЛИЩА ДОСЛІДНЕ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

*Ільченко Л. А., кандидат сільськогосподарських наук
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
ilchenko.l.a@dsau.dp.ua*

Проблематика інвазивності окремих представників чужорідної дендрофлори залишається на часі в умовах сьогодення. В межах північного степового Придніпров'я натуралізовані інтродуценти *Morus alba*, *Mahonia aquifolium* та *Rhus typhina* мають достатньо високий алелопатичний потенціал, який може бути предиктором нарощування їх інвазійної активності на території регіону [2]. Зокрема, *Ulmus pumila* і *Acer negundo* розглядаються як інвазивні види, що пристосувалися до антропогенно-змінених умов Дніпропетровщини [1]. Хоча, перший чужинець, через значне поширення на південному сході України, вважається одним із найбільш проблемних інвазійних видів азійського походження [4]. Загрозливою є здатність *Acer negundo* впроваджуватися до природних угруповань і змінювати видовий склад фітоценозів, виділяючи активні речовини, що пригнічують ріст і розвиток інших дерев. Алелопатичним впливом характеризується і *Robinia pseudoacacia* [3].

Об'єктами нашого дослідження виступали адвентивні види, що входили до складу зелених насаджень спеціального та обмеженого користування селища Дослідне. Мета – окреслити ризики впровадження деревних інвазійних чужинців. Вказаний населений пункт примикає до м. Дніпро та межує із житловим масивом Тополя 2. Зокрема, з'ясовано географічне положення інтродуцентів на території вул. Наукова та Інституту зернових культур (ІЗК) Національної академії аграрних наук України. Їх асортимент включав як хвойні, так і листяні породи. Голонасінні репрезентовані 3 видами з Північної Америки: *Picea pungens*, *Pseudotsuga Menziesii*, *Thuja occidentalis*. Останні два трапляються лише в зеленій зоні наукової установи. Ареал походження представників відділу Покритонасінні різноманітніший (табл.). Панівне становище займають північноамериканські «переселенці».

Табл. Розподіл інтродукованих дерев і чагарників залежно від їх географічного походження та місцезростання, шт

№	Назва деревної породи	Ареал походження	Місцезростання	
			Наукова	ІЗК
1	<i>Aesculus hippocastanum</i>	Албанія, Греція, Болгарія	19	102
2	<i>Syringa vulgaris</i>	Балкани	-	8
3	<i>Morus alba</i>	Японія, Китай, Індія	1	14
4	<i>Ailanthus altissima</i>	Китай	1	-
5	<i>Armeniaca vulgaris</i>	Китай	3	2
6	<i>Populus simonii</i>	Китай, Корея	2	-
7	<i>Buxus sempervirens</i>	Алжир, Південна Європа	-	9
8	<i>Acer negundo</i>	Північна Америка	6	-
9	<i>Catalpa bignonioides</i>	Північна Америка	-	7
10	<i>Mahonia aquifolium</i>	Північна Америка	4	-
11	<i>Quercus rubra</i>	Північна Америка	-	3
12	<i>Robinia pseudoacacia</i>	Північна Америка	18	21
13	<i>Rhus typhina</i>	Північна Америка	2	3
14	<i>Fraxinus lanceolata</i>	Північна Америка	1	3
15	<i>Philadelphus coronarius</i>	Південна Європа	1	-
16	<i>Juglans regia</i>	Середня Азія	12	35
17	<i>Ulmus pumila</i>	Монголія, Японія, Корея	1	1

Проведене дослідження засвідчило прогресуюче поширення *Morus alba* на території ІЗК та неконтрольоване відтворення самосівом *Robinia pseudoacacia* в усіх обстежених зелених насадженнях, що може становити загрозу для зростаючих поряд аборигенних деревних видів.

Список використаних джерел

1. Іванько, І. & Кулік, А. (2021). Оцінка адаптаційних можливостей аборигенних та адвентивних видів деревних рослин Дніпропетровщини. *Питання степового лісознавства та лісової рекультивациі земель*, (50), 12-21. <https://doi.org/10.15421/442102>.
2. Іванько, І., Кулік, А. & Ніколаєва, В. (2022). Оцінка алелопатичного потенціалу деяких натуралізованих деревно-чагарникових інтродуцентів в умовах північного степового Придніпров'я. *Питання степового лісознавства та лісової рекультивациі земель*, (51), 29-41. <https://doi.org/10.15421/442203>.
3. Клименко, Т. & Сягайло І. (2020). Успішність впровадження інвазійних видів деревних рослин в урбофітоценози. *Екологічні науки*, 1 (28), 328-334. <https://doi.org/10.32846/2306-9716/2020.eco.1-28.53>.
4. Лихолат, Ю., Хромих, Н. & Алексеева, А. (2019). Стан інвазійності *Ulmus pumila* L. в урбоєкосистемі за кліматичних змін. *Екологічний вісник Криворіжжя*, (4), 7-21. <https://doi.org/10.31812/eco-bulletin-krd.v4i0.2525>.

Міжнародна науково-практична конференція з нагоди 185-річчя ННІ лісового і садово-паркового господарства НАН України

ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

КИЇВ • 5-6 червня
2025

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО І
САДОВОПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

ТОВАРИСТВО ЛІСІВНИКІВ УКРАЇНИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**УЧАСНИКІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В
УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ
ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
УКРАЇНИ»
(5 – 6 червня 2025 року)**

КИЇВ – 2025

Міжнародна науково-практична конференція «ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ».

Рекомендовано до друку науковою радою НДІ лісівництва та декоративного садівництва Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 9 від 19 травня 2025 р.)

Відповідальні за випуск:

директор НДІ лісівництва та декоративного садівництва,
кандидат сільськогосподарських наук, доцент О.П. Бала

кандидат технічних наук, доцент О.Ю. Горбачова

© Національний університет біоресурсів і природокористування України,
ННІ лісового і садово-паркового господарства,
НДІ лісівництва та декоративного садівництва, 2025